

Handläggare
Sofie Rooth
Telefon: 08-50824429

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
Datum: 2023-02-22

Beslut om omvandling av Tempelriddaren 65 från gruppbostad till servicebostad

Förvaltningens förslag till beslut

- Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar om omvandling av Tempelriddaren 65 från gruppbostad till servicebostad.
- Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att omvandlingen av Tempelriddaren 65 från gruppbostad till servicebostad påbörjas 2024-04-01.

Sammanfattning

Målsättningen hos förvaltningen är att erbjuda boende till samtliga brukare inom stadens LOV-avtal. I linje med detta ser förvaltningen kontinuerligt över sina individuella avtal och arbetar aktivt för erbjuda enskilda ett boende inom LOV. Förvaltningen ser också kontinuerligt över utvecklingsmöjligheter i befintliga bostäder med särskild service.

Stadsdelsförvaltningen ser nu en möjlighet att omvandla gruppboستaden Tempelriddaren 65 till servicebostad och på så sätt skapa fler bostadsplatser till medborgarna i stadsdelen.

Syftet med en eventuell omvandling är att skapa nya bostadsmöjligheter för enskilda med beslut om servicebostad. Enligt boendeplanen för 2023-2033 finns det i stadsdelen behov av elva lägenheter inom kategorin servicebostad medan det inom gruppbostad (kategori normaltillgänglighet) finns behov av åtta lägenheter.

I enlighet med den standard för gruppbostad som beskrivs i stadens *Funktionsprogram för LSS och SoL bostäder (januari 2020)* finns utmaningar med befintlig utformning av gruppboستaden Tempelriddaren 65 och utformningsmässiga incitament att utveckla gruppboستaden till en servicebostad. I samband med att lokalernas ändamålsenlighet utretts har nya möjligheter visat sig: i närliggande hyreshus finns tillfälle att ta 4 stycken lägenheter i anspråk som stadsdelen sedan tidigare har tillgång till och knyta dessa till

servicebostaden. Detta skulle innebära att stadsdelen kan erbjuda tio platser istället för de sex platser som erbjuds inom befintlig boendeform idag.

Bakgrund

Under hösten har förvaltningen utrett en möjlig omvandling av Tempelriddaren 65 från en gruppboende till en serviceboende. Kommunfullmäktige har i budget 2023 gett Socialnämnden i uppdrag att ansvara för beställningar av byggnation avseende bostäder med särskild service enligt LSS och SoL samt stödboende för socialpsykiatrins målgrupp. Socialförvaltningen ansvarar för beställaruppdraget sedan hösten 2023 och dialog har förts med dem under utredningen. Samverkan kring frågan har även skett internt mellan avdelningen för stöd och service i egen regi och Beställarenheten inom avdelningen för socialtjänst.

Ärendet

Utredningen utgår ifrån följande definitioner.

Definition av boendeformerna

Nedan beskrivs vad en grupp- och en serviceboende enligt 9 § 9 LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) innebär samt vilken boendeform som passar bäst utifrån behov. Definitionerna utgår från Socialstyrelsens handbok *Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS (2018)*.

Gruppboende

I förarbetena till LSS står att antalet boende i en gruppboende bör vara litet. Gruppboenden är tänkt att vara ett boende för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. I gruppboenden ska det finnas fast bemanning som ska täcka brukarens hela stödbehov. Gruppboenden består oftast av ett litet antal bostäder som är grupperade i villor, radhus eller flerfamiljshus kring gemensamma utrymmen och där service och vård kan ges alla tider på dygnet. De gemensamma utrymmena bör placeras så att de kan fungera som den samlade punkten för brukarna samt att de ligger nära eller i direkt anslutning till de enskilda lägenheterna.

Serviceboende

I förarbetena till LSS står att med serviceboende vanligen avses bostäder som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är i regel anpassade efter brukarnas behov och ligger ofta samlade i samma hus eller kringliggande hus. Serviceboendet kan vara en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppboende. Servicebostäder har även gemensamma utrymmen för service och gemenskap. Serviceboenden är en bostadsform med ett visst fast

basstöd, genom anställd personal, där omfattande service och vård kan ges dygnet runt.

Målgrupper för olika boendeformer

Biståndshandläggaren bedömer vilken form av bostad med särskild service enligt LSS som är mest lämplig utifrån den enskildes behov. Kan den enskilde exempelvis ringa efter personal och förstår vilken tid personalen ska komma fungerar det bäst att bo i en servicebostad, där de bor som har ett mindre omvårdnadsbehov. I en gruppboendebostad bor oftast personer som behöver närhet till personalen och mycket omvårdnad. (*Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, Socialstyrelsen 2018*).

Fördelar med en omvandling

Målsättningen hos förvaltningen är att erbjuda boende till samtliga brukare inom stadens LOV-avtal. I linje med detta ser förvaltningarna kontinuerligt över sina individuella avtal och arbetar aktivt för erbjuda enskilda ett boende inom LOV. Idag finns det endast tre servicebostäder i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Genom att Tempelriddaren 65 omvandlas från en gruppboendebostad till servicebostad skapas nya bostäder för personer med beslut om servicebostad enligt LSS. Enligt boendeplanen är det idag elva personer som står i kö till en servicebostad inom stadsdelsnämndsområdet men färre personer som står i kö till en gruppboendebostad (åtta stycken). Boendeplanen visar att utbyggnadstakten har ökat och att antalet lägenheter i bostad med särskild service kommer att fortsätta öka framför allt under perioden 2024 till 2028 (*Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2023-2033. Region Västra söderort*).

I stadens *Funktionsprogram för LSS och SoL bostäder (januari 2020)* beskrivs den standard som gruppboendebostäder ska ha. Det finns utmaningar med den nuvarande utformningen av Tempelriddaren 65 som innebär att programmet inte följs fullt ut. Gruppboendebostaden utformades innan standarden förtydligades. Gruppboendebostadens befintliga lägenheter ligger på olika våningsplan i ett flerfamiljshus. Detta innebär utmaningar i rekommendationerna kring personalbemanning och möjligheterna att täcka de boendes hela stödbehov.

I samband med att gruppboendebostadens lokaler har utretts har förvaltningen sett möjligheter att hyra fyra lägenheter i närliggande hyreshus som går att knyta till Tempelriddaren 65. Dessa lägenheter har stadsdelen sedan tidigare tillgång till. Som en servicebostad skulle därmed Tempelriddaren 65 kunna erbjuda tio lägenheter istället för de sex lägenheter som erbjuds idag. Lägenheterna på

Bredängs Allé är renoverade och anpassade till den standard som gäller för en servicebostad. Det finns bland annat spisvakt och timer i kök samt halkskydd i badrum.

Verksamhetens boende

Vid en omvandling utgår förvaltningen från boendes behov. Biståndshandläggare har informerat boende, företrädare och anhöriga att verksamheten kan komma att omvandlas. Boende som idag har beslut om gruppboende får möjlighet att få beslutet prövat om så önskas (möjlighet till nytt beslut om servicebostad). Idag bor det fyra enskilda i gruppboendet med beslut om gruppboende och två enskilda med beslut om servicebostad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd och service i egen regi.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förslaget att omvandla Tempelriddaren 65 från en gruppboende till servicebostad. Som bostaden är utformad kan rekommendationerna för en servicebostad bättre följas, både gällande den fysiska boendemiljön och närheten till stöd. Förvaltningen ser inte heller att det går att utveckla befintlig gruppboende, inom ramen för boendeformen, med de förutsättningar som finns i fastigheten idag.

Förvaltningen ser en fördel med att fördelningen mellan antalet grupp- och servicebostäder som finns inom stadsdelsnämndsområdet blir jämnare. Det är idag fler personer i kö till en servicebostad än till en gruppboende. Byggnationen av nya bostäder med särskild service har avstannat något och förvaltningen ser därför även positivt på att utöka antalet lägenheter. I en servicebostad finns möjlighet till fler lägenheter än i en gruppboende och på så vis kan befintlig kö minska.

Förvaltningen ser att en omvandling även kommer medföra en positiv budgetpåverkan för verksamheten.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens bedömning är att förslaget om att omvandla Tempelriddaren 65 till en servicebostad inte får någon påverkan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Andreas Thorstensson
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2024-02-08
Andreas Thorstensson, Ansvarig	2024-02-08